Bir Ömürlük Dostluğun Ardından

Muharrem BALCI, 16.10.2026

Cevat Özkaya: Kardeşten Öte Bir Dostun Ardından

Bazı insanlar hayatımızdan geçip gitmez; ömrümüzün içine yerleşirler. Cevat Özkaya benim için böyle bir insandı.

Elli beş yıl... Dile kolay. Bir insanın gençliğinden olgunluğuna, hayallerinden hatıralarına, umutlarından imtihanlarına uzanan upuzun bir zaman. Bu elli beş yılın içinde yalnızca bir arkadaşlık değil; birlikte yaşanmışlıklar, paylaşılmış sevinçler, omuz omuza yürünmüş yollar ve zamanın eskitemediği bir kardeşlik vardı.

Cevat benim için kardeşten öte bir dosttu.

İnsan, bazı dostlarını anlatırken kelimelerin yetersiz kaldığını hisseder. Çünkü anlatılacak olan yalnızca bir şahsiyet değildir; o şahsiyetle birlikte yaşanan bir ömürdür. Hatıraların, suskunlukların, bakışların, bazen bir cümlenin, bazen de hiçbir şey söylemeden anlaşabilmenin oluşturduğu bir dünyadır. Cevat'ı anlatmak benim için biraz da kendi ömrümün bir parçasını anlatmaktır.

Cevat Özkaya, İslami düşünce ve kültür dünyamızda uzun yıllar emek vermiş, yayıncılığı bir meslek olmanın ötesinde bir fikir ve hizmet alanı olarak görmüş isimlerdendi. Pınar Yayınları'nda üstlendiği görevler, Umran dergisindeki çalışmaları ve sivil toplum alanındaki gayreti, onun yıllara yayılan emeğinin önemli duraklarıydı. Kitapların, dergilerin ve fikirlerin insanlarla buluşması için verilen bu emek, bir ömrün sessiz fakat kalıcı izlerindendir.

Ancak onu yalnızca görevleriyle, yazılarıyla ve düşünce dünyasındaki yeriyle anlatmak, benim gözümde Cevat'ı eksik anlatmak olur. Çünkü bir insanın asıl hikâyesi, yaptıklarının yanında nasıl bir insan olduğunda; kurduğu ilişkilerde, dostluğunda, vefasında ve insanlara bıraktığı izlerde saklıdır.

Benim Cevat'la elli beş yıllık bir geçmişim var. Bu kadar uzun bir zaman, dostluğu kelimelerin ötesine taşır. Artık dostluk, yalnızca görüşmekten veya konuşmaktan ibaret değildir. Birbirinin hayat hikâyesini bilmektir. Nereden gelindiğini, hangi yollardan geçildiğini, hangi umutların taşındığını ve hangi yüklerin sessizce omuzlandığını bilmektir.

Böyle dostluklarda yıllar yalnızca takvim yaprakları değildir. Her yıl, ortak hatıraların arasına eklenmiş yeni bir sayfadır. Zaman geçer, hayat değişir, insanlar yaşlanır fakat bazı bağlar bütün bu değişimlerin içinden geçerek varlığını korur.

Cevat benim hayatımda böyle bir yere sahipti.

Bugün onun ardından konuşurken, hakkında söylenmiş güzel sözlere yenilerini eklemekten daha fazlasını yapmak istiyorum. Elli beş yıllık dostluğumuzun hakkını teslim etmek, onu tanımanın ve onunla yol arkadaşlığı yapmanın benim için ne ifade ettiğini dile getirmek istiyorum. Çünkü bazı insanlar arkalarında yalnızca eserler bırakmazlar. Dostlarının hafızasında bir ömür, sevenlerinin gönlünde bir yer, birlikte yürüdükleri insanların hayatında silinmeyen izler bırakırlar.

Cevat'ın ardından yazılanlar, onun fikir ve kültür dünyasındaki emeğini anlatacaktır. Benim anlatmak istediğim ise biraz daha başka. Bir insanın, başka bir insanın hayatında nasıl vazgeçilmez bir yere sahip olabildiği...

Şimdi elli beş yılın ardından dönüp baktığımda, insanın elinde kalanların ne kadar kıymetli olduğunu bir kez daha anlıyorum. Hatıralar, paylaşılan zamanlar, dostluk hukukuna duyulan bağlılık ve birlikte yürünmüş yollar... Bunların hiçbirini zaman bütünüyle alıp götüremiyor.

Ölüm, insanı aramızdan alıyor ama onunla yaşanmış bir ömrü silemiyor. Bir dostun sesi hafızada, sözü hatırada, varlığı gönülde yaşamaya devam ediyor. Bundan sonra Cevat'ı anmak, benim için biraz da elli beş yıllık bir yolculuğun sayfalarını yeniden açmak olacak.

Sevgili dostum Cevat...

Seni yalnızca İslâmî camianın tanınan bir ismi, bir yayıncı veya bir fikir insanı olarak değil, ömrümün elli beş yılına tanıklık etmiş, kardeşten öte bildiğim bir dost olarak hatırlayacağım.

Bazı dostlukların süresi vardır; bazı dostlukların ise hatırası ömrü aşar. Bizim dostluğumuzun bende bıraktığı yer, takvimlerle ölçülebilecek bir yer değil.

Rabbim sana rahmetiyle muamele etsin. Geride bıraktığın emekleri kabul buyursun. Ailene, yakınlarına, sevenlerine ve seni tanıyan herkese sabır versin.

Sana veda etmek zor, sevgili dostum. Çünkü insan kardeşten öte bildiği birine yalnızca veda etmez; onunla paylaştığı bir ömrü de kalbinin en mahrem yerine emanet eder.

Mekânın cennet, makamın âli olsun.

Elli beş yıllık dostun olarak seni rahmetle, muhabbetle ve hiç eksilmeyecek bir vefa duygusuyla anıyorum.